

VENDELÍN ALEXANDER ČUNDERLÍK

(Nekrológ)

Narodil sa 27. augusta v roku 1950 v Košiciach, Zomrel 20. mája 2002 vo veku nedožitých päťdesiatichdvoch rokov v Bratislave. 6. júla 2002 bol pochovaný do starorodičovského hrobu na Starých Horách.

Na Vendelína sa hodí hodnotenie Bertranda Russella, ktorého Vendelín tak obdivoval i kritizoval, a to z pera filozofa Santayanu. Mal všetky predpoklady: neobyčajný talent, výborné vzdelanie, zanietenie pre vec i profesionálne postavenie.

Strednú školu absolvoval v roku 1968 na – svojho času – najlepšom prírodovedeckom gymnáziu na Slovensku – na Gymnázium J. Hronca, vtedy Strednej všeobecno vzdelávacej škole, v triede zameranej na matematiku a fyziku. Hneď po maturite odišiel za svojim otcom do Mnichova, kde na Fakulte filozofie, teórie vedy a štatistiky Univerzity Ludwiga Maximiliána vyštudoval odbor filozofia-matematika. Na tejto fakulte v roku 1985 získal titul doktora filozofie (PhD.). Téma dizertácie *Algoritmy matematickej logiky a niektoré ich rozšírenia* hovorí o jeho zaujatosti pre logiku. Žiaľ, Vendelín bol skúpy na informácie zo svojho pôsobenia v zahraničí, preto vieme o jeho živote pred návratom do vlasti veľmi málo alebo len z jeho zriedkavých a často neistých poznámok. Vendelína som osobne spoznal ešte pred nástupom na Katedru logiky, ale v skutočnosti som ho spoznával počas celého jeho pôsobenia na katedre – sedeli sme za susednými stolmi. Zistil som, že ovláda perfektne nemecký i anglický jazyk, že jeho písomný prejav je priam renesančný, že má sklon k britkej, ale výrečnej ironii, že má neobyčajný prehľad vo filozofii, logike i matematike. Že máme veľa spoločných názorov napriek tomu, že moje stanoviská spočiatku nezvyčajne ostro kritizoval. Vendelín však bol aj veľmi príjemne prekvapený, keď po príchode na katedru uvidel na mojom stole Russellove *Principia Mathematica*. Odvtedy ich v dobrom slova zmysle okupoval. Ak sa v odbornej verejnosti tvrdí, že tieto *Principia* okrem autorov prečítalo nie viac ako päť ľudí a že z toho boli traja Poliaci, tak toto tvrdenie treba doplniť: jedným z tých, ktorí ich prečítali, bol Vendelín Čunderlík. Ako relaxáciu si svojim nenapodobiteľným kaligrafickým spôsobom prerátaval logické dôkazy práve z týchto *Principií*, ale nielen z nich.

Na Filozofickej fakulte Univerzity Komenského v rokoch 1992 – 2001 prednášal logiku, výberové prednášky z teórie množín, analytickej filozofie, filozofie B. Russella. Na Matematicko – fyzikálnej fakulte UK prednášal z oblasti teórie algoritmov. Prednášal aj na Technickej univerzite vo Viedni. Pre jeho postoj je charakteristické, že niekoľko rokov kritizoval teóriu Pavla Tichého, ktorú som ja obhajoval. Mal o nej dokonca polemické vystúpenie na medzinárodnej konferencii v Čechách. Zrazu si však po istom čase vypísal výberovú prednášku, v ktorej by už predstavoval a obhajoval práve túto teóriu – Transparentnú intenzionálnu logiku.

Publikoval niekoľko vedeckých štúdií – napríklad:

- Generating Number Theory without Infinite Classes. In: *From the Logical Point of View*, 1992, 3, 34 - 59.
- Analyse Des Kausalprincips. In: *Science and Philosophy in Shaping Modern European Culture III*. Nadácia KOMUNIKÁCIA, Bratislava 1995, 131 - 149.
- Concatenation and Incompleteness. In: *Logica et Methodologica*, IV, Univerzita Komenského, Bratislava 1995, 27 - 70.
- A Correction of a Proof of Lukasiewics. In: *Logica et Methodologica*, V, Univerzita Komenského, Bratislava 1999, 113 - 115.
- Frege's cul-de-sac. In: *Logica et Methodologica*, VI, Univerzita Komenského, Bratislava 2000, 117 - 122.

Do slovenčiny preložil Russellove *Problémy filozofie*.

Spolu s Vendelínom a Deziderom Kamhalom sme si čítali Fregeho *Die Grundlagen der Arithmetik* – Vendelín ich zväčša plynule predčítaval a tu je asi zárodok vydareného počínu – tento rok vyšli v slovenskom preklade. Bol asi jediným človekom, ktorý mal schopnosti a vedomosti na to, aby preložil do slovenčiny Fregeho *Grundgesetze der Arithmetik*. To bola aj posledná úloha, na ktorej sme sa dohodli. Žiaľ, čosi sa v ňom zlomilo a prestal mať záujem o logiku, a tak nenaplnil tie očakávania, ktoré sme doňho vkladali. Je to večná škoda, že z toľkého úsilia, toľkej trpezlivosti, takého talentu a vzdelania, ktoré boli stelesnené vo Vendelínovej myšli, nám neodovzdal viac.

Hovoril o tom, že odíde do sveta – spomínal Indiu. V pase naozaj aj mal víza do Indie. Fakticky tam však neodišiel, ale akoby svojím spôsobom žitia na konci svojho života áno, pretože sa jeho život podobal buddhistickému odovzdaniu sa.

Češ' jeho pamiatke.